

»Religion & tolerance«

Af Jesper Bærendtsen
Nordsjællands Grundskole og
Gymnasium
(Forkortet af redaktionen)

Efter morgenkaffe og velkomst indledte Tim Jensen, lektor i religionsvidenskab SDU dagen, ved at tage udgangspunkt i forskellige internationale projekter, der er og har været om emnet.

Tim Jensens egne refleksioner gik på, at man skal lære, hvad det vil sige, at være menneske i den 3. Verden. Det at være muslim, ortodoks eller protestant er ikke så meget navlepilleri om den enkeltes egen religiøse, personlige udvikling.

Han har tidligere være tilhænger af religionsfagets aktualitet, men er blevet mere betænkelig. Nutiden er meget hurtig for tid. Man kan gå ind i en aktuel debat, ikke fordi man ved noget specielt om en bestemt religion, men fordi man ved noget om religion generelt. Havde vi hele tiden fokuseret på aktualiteten i religionsforskningen, ville vi ikke have haft eksperter i for eksempel shia-islam i dag. Tim Jensen er ked af, at gymnasieskolerne har smidt skriftløse folks religion ud. Vi ved ikke, om det er det, der skal til om 20 år.

Religion spiller en rolle i konflikt og terror, men er ikke det afgørende. Måske kan fokus på det give anledning til en skævvridning af, hvad der er galt i verden. Vi glemmer, at der også er noget, der hedder økonomi og så videre. Religion er brugt som forklaring på noget, som måske er noget helt andet.

Tim Jensen reflekterede også over, hvad vi kan bruge religionsfaget til: Religionsforskningen er hverken intolerant eller tolerant, men a-tolerant. Den antager positionen metodisk agnosticisme, hvilket vil sige, at man i forskningen på ingen måde forholder sig til religionernes sandhedsværdi.

Hvis vi ser historisk på religionsforskningen, er det nærmest kun Karl Marx og hans lige, der har forsøgt at få religion væk. Andre, der har forsket i religion, har banet vej for mere tolerance. Majoritetsreligionen har ikke noget bedre at byde på end minoritetens.

Tim Jensen påpegede forskellen på religionsfaget i gymnasiet og kristendoms-kundskab i folkeskolen, idet faget i folkeskolen ikke er et rent sekulært fag.

Derefter holdt lektor fra SDU Lars Binderup et indlæg om religion, tolerance og anerkendelse.

Begge sider i debatten om multikulturalisme benytter ordet tolerance. Lars Binderup diskuterede og opløste begre-

bet: Tolerance som anerkendelse af den anden og dermed inkluderende eller tolerance i betydningen »at tåle«, selvom man ikke kan lide. Man skal ikke forveksle begrebet tolerance med resignation.

Nogle vil sige, at tilbageholdelse af misbilligelse er en form for tolerance. Hvis man har en bestemt aversion, så vil den moralske løsning være at miste den aversion. Man vil vel ikke kunne sige, at en racist, der ikke anvender vold mod andre racer, er tolerant?

Denne betydning af tolerance passer ikke så godt på stater, idet stater som udgangspunkt ikke skal misbillige nogen religioner, men stille sig værdimæssigt neutrale over for dem.

Lars Binderup: »Har vi i det moderne multikulturelle samfund mere positiv tolerance til at behandle vore nye medborgere retfærdigt? Næppe – begrebet er selvmodsigende.« Eller tværtimod – i et samfund, der i stigende grad er befolket af borgere med forskellige grundværdier, har vi brug for mere negativ tolerance. Det vil sige en evne til at leve sammen med og tolerere mennesker, hvis holdninger og identitet, vi misbilliger.

Næste indlægsholder, Lakshmi Sigurdsson, underviser på professionshøjskolen Blågaard KDAS i København.

Lakshmi Sigurdsson indledte med en kort diskussion, om det overhovedet kan lade sig gøre at un-

dervise i religiøs tolerance. Man skal overveje undervisningens indhold og

metoder. Unge forsøger i vidt omfang at undgå religiøse uoverensstemmelser. Vi skal uddanne lærere, der formår at inkludere såvel elever med et religiøst ståsted som dem uden.

Herefter fortalte hun om faget KLM på læreruddannelsen, som hun underviser i. Det er et sammensat fag: religion og kultur, idéhistorie og etik, medborgerskab – tolerance er værdifuldt for medborgerskab.

Lakshmi Sigurdsson udvidede derefter tolerancebegrebet gennem læsning af Paul Ricoeur og John Locke.

Sidste indlægsholder før frokost var tidligere skoleinspektør Olau Rabølle Nielsen. Efter en længere selvbiografisk indledning, hvor han også fortalte om, hvordan det danske samfunds

struktur har ændret sig, siden han var barn, udrede han de grupper af forskellig etnicitet, der siden slutningen af 1960'erne er indvandret. Han lagde vægt på, at de etniske grupper er lige så forskellige som russere og italienere. Dette er vigtigt at mærke sig, da debatten om indvandre-re er meget ensidig og tegner et meget stereotypt billede af indvandrerens.

Det er vigtigt at skelne mellem videnskabelig evidens og myter. Man skal således ikke tro, de kan integreres ved et 14 dages kursus på AOF.

Efter en meget fin frokostbuffet var der forskellige workshops, hvor der blev arbejdet med fire forskellige bogstemer.

Dagen sluttede med en god paneldiskussion, hvor dog ikke alle indlægsholdere kunne deltage. Der var således mulighed for, at deltagerne kunne stille de spørgsmål, de har brændt inde med dagen igennem.

Tak for et meget udbytterigt arrangement!